

ISSN 2080-0878

REDAKCJA
tel. 662 061 331

REKLAMA

tel. 516 836 355

Tanie Dachy
Jabłonowo

sprzedaż - pomiar - montaż

• Dachy • Rynny • Akcesoria
• Garaże • Okna
• Obróbki blacharskie**PŁUŻNICA**Płużnickie forum
edukacyjne

str. 3

GMINA DĘBOWA ŁĄKA Konsekwentnie
inwestują w drogi

str. 4

WĄBRZEŻNOZachęca do rodzenia
dzieci?

str. 5

CZWARTEK

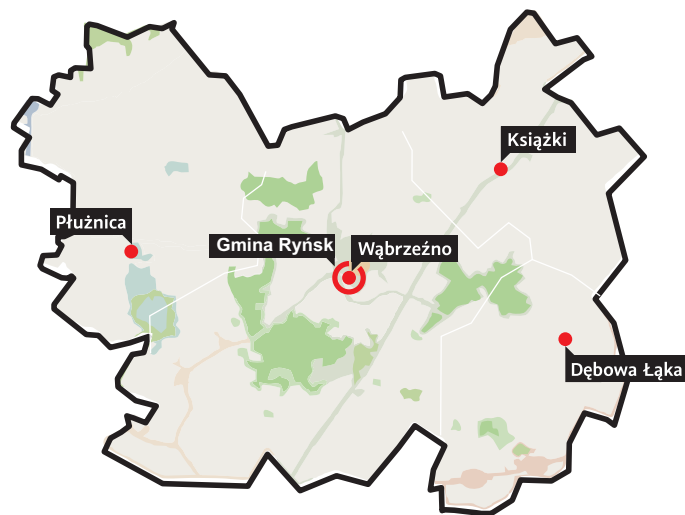
23 LISTOPADA 2023

ISSN: 2080-0878

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 47/2023 (761)

CWA**TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO**

Wysypisko na nowym cmentarzu?

WĄBRZEŻNO ▶ Mieszkaniec miasta podniósł temat bałaganu na miejscu spoczynku przy ulicy Mikołaja z Ryńska w Wąbrzeźnie

Pan Marcin przesłał swoje spostrzeżenia i fotografie dokumentujące sprawę, która budzi zaniepokojenie. Nasz Czytelnik napisał do redakcji CWA z prośbą o interwencję. My oczywiście zareagowaliśmy.

– Proszę zainteresować się bałaganem znajdującym się na nowym cmentarzu, przy kontenerze na śmieci. Ekosystem zabiera kontener, lecz już, jak widać na

zdjęciach, nie potrafi posprzątać terenu. Może warto w końcu napisać o tym w gazecie CWA i poruszyć ten temat? Książki pobiera za pochówki oraz możliwość postawienia pomnika niemałe kwoty, więc chyba powinien zadbać o ten cmentarz? Mam nadzieję, że ten temat zostanie poruszony w wydaniu CWA. W artykule proszę tylko zamieścić moje imię. Z poważaniem... – brzmi treść li-

stu naszego Czytelnika.

Nie tylko Pan Marcin jest zniechęcony estetyką na tzw. nowym cmentarzu. Wiele osób spotkanych tam w ostatnich dniach ma podobne odczucia. Zwracają także uwagę na dziwne siatki foliowe z odpadami pozostawionymi na i przy półkach szafek na używane znicze. Wygląda to tak, jakby ktoś nie wiedział co zrobić z odpadkami w reklamówce i jeśli nie ma miejsca w kontenerze, to pozostawia je gdziekolwiek. Jedną z napotkanych pań podkreśliła jeszcze sprawę odorów wydobywającego się z przenośnej toalety.

– Wiem, że pierwsze dni listopada wiążą się z ogromną liczbą osób odwiedzających groby swoich bliskich. Tak było, jest i będzie. Łatwo przewidzieć, że w tym okresie należy zadbać i o dodatkowy serwis toi toi, jak i drugi lub trzeci kontener na odpady, jeśli trzeba. Historia powtarza się co roku. Wiadomo, że chodzi o pieniądze. Dodatkowy serwis toalety czy kolejny kontener kosztują. W życiu jednak nie ma nic za darmo – zauważa kobieta.

Rozmawialiśmy na ten temat z dyrektorem Ekosystemu Pawłem Lewalskim.

dokończenie na str. 8**Gmina Ryńsk**

16-latek z zapachem narkotyków

Wąbrzescy kryminalni zatrzymali 16-letniego mieszkańca gminy Ryńsk, który w miejscu swojego zamieszkania posiadał znaczne ilości narkotyków. Miejsce ich ukrycia wskazał pies policyjny.

Wąbrzescy kryminalni ustalili, że jeden z mieszkańców powiatu wąbrzeskiego może mieć związek z przestępczością narkotykową. Funkcjonariusze do sprawy wytypowali 16-letniego mieszkańca gminy Ryńsk. Z ich ustaleń wynikało, że nastolatek może posiadać w miejscu swojego zamieszkania zakazane środki.

– W piątek (17.11.2023) wszystkie przypuszczenia potwierdziły się, gdyż w jego miejscu zamieszkania policjanci zabezpieczyli narkotyki. Wstępne badania narkotesterem wykazały, że podejrzany posiadał między innymi ponad 300 gram amfetaminy oraz marihuanę, z której można było zrobić kilkadziesiąt porcji

tego narkotyku – podaje KPP Wąbrzeźno.

Nieletni skrupulatnie ukrywał zabronione substancje na terenie swojej posesji. Nie stanowiło to jednak problemu dla policyjnego owczarka belgijskiego, psa doskonale wyszkolonego do wyszukiwania zapachów środków narkotycznych. Pies bez problemu doprowadził swojego przewodnika do miejsca ich ukrycia.

Nieletni usłyszał zarzut posiadania znacznych ilości narkotyków oraz ich udzielania innym osobom w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Z uwagi na wiek o jego dalszym losie zadecyduje sąd rodzinny i nieletnich.

(ak), fot. KPP Wąbrzeźno

Uwaga na zakupy w Internecie

REGION ▶ Przed nami gorący czas wyprzedaży i różnych promocji związanych ze zbliżającym się dniem określonym jako „Black Friday”. Strony internetowe i reklamy w mediach społecznościowych będą kusiły nas niskimi cenami produktów i innym korzystnymi ofertami. Pamiętajmy, aby w tym czasie nie stracić zdrowego rozsądku, nie dać się nabrać na fałszywe oferty i nie stracić pieniędzy

Stosując się do kilku wskazówek przygotowanych przez policjantów Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, zmniejszymy ryzyko stania się ofiarą cyberprzestępcy.

Zbliżający się czas promocji i wyprzedaży, również tych w Internecie, to okres wzmożonej aktywności cyberprzestępców. Wiedząc, że wiele osób będzie intensywniej przeszukiwało sieć, aby znaleźć super okazję, dostosowują swoje działania i przygotowują więcej fałszywych ofert. Jak je rozpoznać? Jak nie dać się nabrać? Jak nie stracić pieniędzy i bezpiecznie dokonać zakupów? Stosując się do wskazówek przygotowanych przez policjantów Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, zwiększymy swoje bezpieczeństwo w sieci.

– Szczególną uwagę zwracajmy na to, czy cena towaru nie wydaje się zbyt atrakcyjna – ostrzegają policjanci. – Oszuści często kuszą kupujących bardzo niską ceną. Pamiętajmy, że sklep internetowy jak każda inna firma musi posiadać adres i dane rejestracyjne – np. numery NIP i REGON. Powinien być też zamieszczony nr KRS, który można zweryfikować on-line. Wybierajmy te platformy i te sklepy, które cieszą się dobrymi

opiniami klientów. Zweryfikujmy adres strony internetowej, bywa że występują w nim dodatkowe litery lub znaki, których w pierwszej chwili nie zauważamy. Sprawdzajmy datę uruchomienia sklepu internetowego. Im dłużej sklep funkcjonuje, tym większą mamy pewność, że jest bezpieczny. Sprawdźmy czy sklep internetowy oferuje formę płatności za pobraniem. Dokonując płatności za zakupy, nie korzystajmy z linków otrzymanych od niepewnych, nieznanych platform.

Korzystając z portali internetowych, płacmy za zakupy, wybierając opcję płatności za pobraniem. Przejrzyjmy fora internetowe i zapoznajmy się z komentarzami innych klientów na temat tego sprzedawcy. Korespondencję w sprawie sprzedaży/zakupu starajmy się prowadzić na danym portalu aukcyjnym. Przestępcy często komunikują się w sprawie zakupu/sprzedaży jakiejś rzeczy, wykorzystując szyfrowane komunikatory. Dokładnie sprawdzajmy wiadomości jakie otrzymujemy

w toku płatności mobilnych i czytamy na co wyrażamy zgodę i jaki przelew potwierdzamy. Nikomu i nigdy nie udostępniamy naszych haseł i loginów do bankowości internetowej.

Cyberprzestępcy będą starali się dotrzeć ze swoją fałszywą ofertą promocyjną do maksymalnie dużego grona użytkowników. W związku z tym przygotowują atrakcyjnie wyglądające i bardzo korzystne cenowo oferty, zamieszczając je w social mediach. Oferta jest tak przygotowana, aby zachęcić

nas do kliknięcia w nią, a w dalszych krokach podania swoich poufnych danych do logowania, w tym do bankowości internetowej, podania danych karty płatniczej. Pamiętajmy, że przekazywanie takich danych na spreparowanej stronie powoduje, że przekazujemy je przestępcy.

– Jedną z części stosowanych przez cyberprzestępców metod jest włamanie na konto na portalu społecznościowym i podszywanie się pod właściciela profilu, masowe rozsyłanie do wszystkich znajomych próśby o przekazanie kodu BLIK – dodaje starsza sierżant. – Oszuści internetowi, podszywając się pod naszego znajomego lub członka rodziny, bardzo często dodają sformułowania, że nie mogą w tej chwili rozmawiać, żeby nie przeszkadzać, że odzwonią za jakiś czas. Te zabiegi mają uwiarygodnić ich działania i zapobiec dalszej weryfikacji z naszej strony. Dlatego jeśli otrzymamy wiadomość z prośbą o przekazanie kodu do szybkiej płatności tzw. BLIK, upewnijmy się komu go wysyłamy, dzwoniąc do tej osoby, a także sprawdzając kwotę i odbiorcę podczas potwierdzania transakcji.

**Opr. (Szyw)
fot. ilustracyjne**

Powiat

Zimowa aura – uwaga na drogach!

Opady, temperatury – w dzień dodatnie, a w nocy ujemne – to wszystko sprawia, że na drogach i chodnikach jest ślisko. W takich warunkach łatwo o wypadek. Policjanci apelują o ostrożną jazdę.

Wtorkowego poranka (21.11.23) na drogach powiatu panowały niekorzystne warunki, a miejscami było bardzo ślisko. Taka sytuacja może nas czekać również w najbliższych dniach. Oblodzona nawierzchnia staje się niebezpieczną pułapką, a najmniejszy błąd kierowcy może skończyć się zjechaniem do rowu lub zderzeniem z innym pojazdem. Dlatego jeśli decydujemy się na jazdę samochodem, jedźmy wolniej i ostrożnie.

Policjanci przypominają także, jak ważne jest prawidłowe przygotowanie się do podróży. Kierowco pamiętaj:

– dokładnie oczyść pojazd ze śniegu zanim wyjedziesz na dro-

gę – śnieg powinien zostać usunięty nie tylko z szyb, ale również z dachu, pokrywy komory silnika oraz ze świateł przednich i tylnych,

– zwróć uwagę, aby szyby nie były zaparowane, a widoczność z wnętrza pojazdu nie była utrudniona,

– zaplanuj swoją podróż – w przypadku złych warunków atmosferycznych wyjedź 10 minut wcześniej. W przypadku ewentualnych utrudnień w ruchu rodzi to niepotrzebny stres, a w konsekwencji może prowadzić do agresji,

– pamiętaj o tym, że zawsze w razie pojawiających się opadów atmosferycznych należy zmniejszyć

prędkość,

– przy niskich temperaturach nawierzchnia jezdni przymarza. Unikaj wtedy gwałtownych manewrów i ostrego hamowania

– Do pieszych apelujemy, aby wchodząc na przejście dla pieszych, brali pod uwagę wydłużoną drogę hamowania pojazdów. Prosimy, aby wejście na pasy nie odbywało się w ostatniej chwili, nie przechodźmy przez ulicę w miejscach niedozwolonych. Nie zmienimy warunków jakie przynosi nam aura, natomiast mamy wpływ na nasze zachowanie na drodze – apelują policjanci.

**(ak)
fot. ilustracyjne**

Płużnickie forum edukacyjne

PŁUŻNICA ➤ 16 listopada rodzice, nauczyciele, uczniowie oraz przedstawiciele lokalnego samorządu zebrali się w murach miejscowej szkoły, aby porozmawiać o edukacji dzieci i młodzieży. Wydarzenie zgromadziło blisko setkę osób, które miały okazję do wysłuchania wystąpień ekspertów, a także wzięcia aktywnego udziału w ciekawych warsztatach

Uczestnicy wydarzenia ocenili, że takie wydarzenia warto organizować przede wszystkim dlatego, że dyskusja o edukacji powinna być żywa.

– Rozwój edukacji jest dynamiczny, przeprowadzane są coraz to nowsze badania, a żeby budować dobrą edukację powinniśmy cały czas o niej rozmawiać, starać się zmieniać i dostosowywać do realiów świata – mówi Justyna Jankowska, prezeska Stowarzyszenia Młodych Gminy Płużnica i koordynatorka projektu „Rodzicielska Współdzielnia Edukacyjna”. W tym wszystkim nie chodzi o to, aby „przemycać” konkretne rozwiązania, które chcemy wdrożyć, ale aby budować szkołę, która będzie odpowiadała uczniom i rodzicom, która będzie funkcjonować w zgodzie z nauczycielami i dyrekcją – dodaje Justyna Jankowska.

Uczestników wydarzenia przywitała Paulina Właśniewska, dyrektorka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Płużnicy. Podczas forum obecny był także poseł na Sejm RP Marcin Skonieczka, który zwrócił uwagę na istotę działań oddolnych w edukacji. Ponadto Justyna Jankowska wyjaśniła zebranym ideę całego przedsięwzięcia oraz opowiedziała o procesie przygotowa-

nia do forum.

Następnym punktem w programie forum były wystąpienia prelegentów. Piotr Sienkiewicz z fundacji Civis Polonus opowiedział o zaangażowaniu w życie szkoły, o przykładach dobrych praktyk, dostarczając przy tym wiedzy z zakresu działania rad rodziców. Z kolei temat przestrzeni w szkole i tego, co można robić, aby wszyscy czuli się w niej jak najlepiej, omówił Paweł Pytkę, dyrektor Zespołu Kształcenia i Wychowania w Brodnicy Górnej.

Po wysłuchaniu wystąpień, uczestnicy udali się na lekcje po-

kazowe, przygotowane przez nauczycieli Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Płużnicy. Natomiast w ostatnim punkcie wydarzenia nauczyciele, rodzice, samorządowcy i uczniowie zainspirowani dobrymi praktykami wzięli udział w warsztatach. Do wyboru uczestnicy mieli trzy tematy: 1. O przestrzeni w szkole, prowadzony przez Justynę Jankowską, 2. O zaangażowaniu w życie szkoły, prowadzony przez Piotra Sienkiewicza oraz 3. O przełamywaniu schematów, prowadzony przez Pawła Pytkę.

– Uczestnicy spisali swoje pomysły, które staną się podstawą

do przyszłych zmian, szytych na miarę potrzeb mieszkańców gminy Płużnica. V Płużnickie Forum Edukacyjne, było nie tylko wielkim wydarzeniem edukacyjnym, ale także okazją do spotkania, rozmowy i wymiany pomysłów pomiędzy rodzicami, nauczycielami, uczniami, przedstawicielami urzędu gminy i organizacji pozarządowych – oceniają organizatorzy.

– Zorganizowaliśmy forum, aby usłyszeć wszystkie głosy: uczniów, rodziców i nauczycieli. Chcieliśmy zdobyć wiedzę na temat tego, co wprowadzić w szkole, a co zmienić, aby móc zacząć wdrażać

wypracowane rozwiązania w życie. Liczę przede wszystkim na to, że wspólnie będziemy tworzyć przestrzeń w szkole – podsumowuje Paulina Właśniewska, dyrektorka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Płużnicy.

Ponieważ nie samą nauką uczeń żyje, to o dobrą zabawę dla najmłodszych uczestników zadbała grupa animacyjna FUNimki, która prowadziła animacje i warsztaty dla dzieci. Całość wydarzenia zakończyła się poczęstunkiem dla wszystkich, przygotowanym przez Koło Gospodyń Wiejskich z Wielądza.

Organizatorami V Płużnickiego Forum Edukacyjnego byli: Stowarzyszenie Młodych Gminy Płużnica, Gmina Płużnica, Zespół Szkół Szkolno-Przedszkolnych w Płużnicy oraz Stowarzyszenie CTI e-misja.

Płużnickie Forum Edukacyjne sfinansowano w ramach projektu „Rodzicielska Współdzielnia Edukacyjna” realizowanego z dotacji programu Program Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowany z Fundusze norweskie i EOG oraz z budżetu Gminy Płużnica.

(oprac. krzan)
fot. (nadesłane
przez organizatora)

Gmina Płużnica

Stypendium wójta gminy przyznane

Tegoroczne stypendium wójta gminy Płużnica trafiło na ręce Mikołaja Makucha, ucznia klasy szóstej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Płużnica. Uroczyste wręczenie wyróżnienia odbyło się 6 listopada br.

Posiedzenie Komisji Stypendialnej, przyznającej stypendia dla uzdolnionych uczniów i studentów z terenu gminy Płużnica, odbyło się pod koniec października. W tegorocznej edycji do Urzędu Gminy w Płużnicy

wpłynął jeden wniosek o przyznanie stypendium. Komisja Stypendialna w składzie: Szymon Dudzik, przewodniczący Rady Gminy Płużnica, Eleonora Chojnacka, przewodnicząca Komisji Spraw Społecznych Rady

Gminy Płużnica, Paulina Właśniewska, dyrektor ZSP w Płużnicy oraz Elżbieta Wiśniewska, kierownik Referatu Inicjatyw Społecznych i Promocji Gminy, po sprawdzeniu wymagań formalnych postanowiła przyznać

roczne stypendium Mikołajowi Makuchowi.

– Wymagania formalne wobec stypendystów są bardzo konkretne – mówi Elżbieta Wiśniewska. – Ocenie poddawane są osiągnięcia z poprzedniego roku szkolnego. Dlatego o stypendium mogą ubiegać się również studenci I roku. Wtedy analizujemy sukcesy kandydatów ze szkoły średniej. Ważne, by stypendysta był mieszkańcem naszej gminy oraz finalistą lub laureatem konkursów, olimpiad przedmiotowych, językowych na szczeblu wojewódzkim lub krajowym, a także otrzymał ocenę co najmniej bardzo dobrą z zachowania – wyjaśnia Elżbieta Wiśniewska, członkini komisji.

Mikołaj Makuch zdobył tytuł laureata w Wojewódzkich Eli-

minacjach XLV Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” w pierwszej grupie wiekowej. By dojść do tego etapu, musiał pokonać konkurentów na szczeblu gminnym, a następnie powiatowym. Jego plan na przyszły rok, to dostanie się do etapu krajowego.

– W imieniu komisji życzę Mikołajowi spełnienia planów oraz gratuluję dotychczasowych sukcesów. Zachęcam także innych do udziału w konkursach, bo jak widać na przykładzie tegorocznego stypendysty, wsparcie finansowe można otrzymać nie tylko za udział w olimpiadach przedmiotowych – dodaje Szymon Dudzik, przewodniczącą Rady Gminy Płużnica.

(oprac. krzan)
fot. (nadesłane)

Konsekwentnie inwestują w drogi

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ➤ Mieszkańcy gminy Dębowa Łąka zyskali w ostatnim czasie ponad 3 kilometry wyremontowanych gruntownie dróg. Całkowity koszt gminnych inwestycji to niemal 6 mln złotych. Władze samorządowe pozyskały na ten cel ponad 5 mln złotych dofinansowania

Pierwsze zadanie to przebudowa części drogi gminnej nr 070611C (długości ok. 0,5 km) w Wielkich Radowiskach. Droga stanowi dojazd do cmentarza. Komisja, złożona z przedstawicieli inwestora oraz wykonawcy, dokonała odbioru inwestycji. Jak informuje zastępca wójta gminy Mateusz Rutkowski, zakres prac obejmował m.in. roboty pomiarowe, roboty ziemne, podbudowę, nawierzchnię jezdni i zjazdów oraz roboty wykończeniowe.

– Wykonana została nawierzchnia bitumiczna tej drogi (warstwa wiążąca – 5cm, warstwa ścieralna – 5 cm) na podbudowie z kruszywa łamanego o łącznej grubości 25 cm. Na poszerzeniach znajduje się podbudowa z kruszywa łamanego o łącznej grubości 40 cm. W ramach inwestycji wykonano odcinek drogi o długości 0,470 km i o szerokości 5 metrów oraz pobocza z kruszywa o szerokości 0,75 metra po obu

stronach – informuje Mateusz Rutkowski.

Ponadto w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego zamontowano wyspowy próg zwalniający, oznakowanie pionowe, balustrady ochronne na przepuszczenie oraz dwie latarnie z własnym źródłem zasilania. Całkowita wartość robót budowlanych wyniosła 886 tys. 951,45 zł brutto. Zadanie zostało dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 435 tys. 636,00 zł brutto. Kolejne zakończone zadania

nie to modernizacja infrastruktury drogowej, polegająca na przebudowie dróg gminnych w miejscowościach Małe Pułkowo, Piątkowo i Wielkie Radowiska.

– Łączna długość wykonanych dróg o nawierzchni bitu-

micznej wyniosła ok. 2,8 km – informuje Mateusz Rutkowski. – Wykonana nawierzchnia bitumiczna ma szerokość od 4 do 5 metrów, składa się z warstwy wiążącej i warstwy ścieralnej o łącznej grubości 10 cm ułożonej na podbudowie z kruszywa łamanego (warstwa o łącznej grubości od 15 do 30 cm). W pasie dróg zostały wykonane utwardzone pobocza, zjazdy, oznakowanie, przebudowane przepusty i zamontowana została jedna lampa solarna – opisuje zastępca wójta gminy.

Całkowita wartość robót budowlanych wyniosła 5 mln zł brutto. Inwestycja była objęta dofinansowaniem ze środków Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program inwestycji strategicznych w kwocie 4 mln 750 000,00 zł brutto. Wkład własny gminy wyniósł tylko 250 tys. zł brutto.

(krzan)
fot. (nadesłane)

Gmina Dębowa Łąka

Miejsce pamięci odrestaurowane

W gminie Dębowa Łąka zakończyła się realizacji zadania pn. „Renowacja Pomnika Pomordowanych w Kurkocinie wraz z kapliczką oraz terenem przyległym”.

Prace renowacyjne zostały wykonane w ramach rządowego programu „Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju” ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Jak informuje zastępca wójta Mateusz Rutkowski, ostateczna kwota pozyskanego dofinansowania wyniosła 28 tys. 258,80 zł, natomiast całkowita wartość zadania to 35 tys. 323,51 zł brutto.

– Zadanie polegało na renowacji pobudowanego w 1997r. pomnika wraz z kapliczką i terenem przyległym, m.in. przygotowanie a następnie pomalowanie bramy wejściowej, ogrodzenia, uzupełnienie ubytków przy cokółkach, odmalowanie masztu, usługa kamieniarska (renowacja pomnika), konserwacja krzyża drewnianego, wyczyszczenie całej powierzchni polbruku wraz z częściowym przełożeniem, wykonanie elewacji zewnętrznej

na ścianach kaplicy, odmalowanie wnętrza kaplicy, zmiana pokrycia dachowego, uzupełnienie ubytków, zakup halogenów solarnych, zakup tablicy informacyjnej oraz wymiana kamienia ozdobnego – informuje Mateusz Rutkowski.

W miejscu pamięci od wielu lat odbywają się uroczystości oddające hołd ofiarom II wojny światowej.

(oprac. krzan)
fot. (nadesłane)

Gmina Ryńsk

Lepszy dojazd do gruntów rolnych

Zakończono modernizację odcinków dróg gminnych nr 070286C, 070287C i 070291C w Ryńsku, zlokalizowanych w obrębie geodezyjnym Ryńsk cz. dz. nr 283, 37/2 i 349.

Jak informuje urząd gminy, wykonano od podstaw odcinek drogi o długości 0,964 km z dwuwarstwową nawierzchnią bitumiczną jezdni wraz z podbudową i obustronne pobocza umocnione kruszywem oraz odcinek drogi o nawierzchni bitumicznej realizowanej jednowarstwowo na istniejącej podbudowie bitumicznej o długości 0,031 km i obustronne pobocza umocnione kruszywem.

Zamontowano oznakowanie pionowe drogi.

Na realizację wspólnie z Gminą Ryńsk ww. zadania Województwo Kujawsko-Pomorskie przeznaczyło środki budżetu województwa pochodzące z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej w kwocie 440.168,83 zł. Łączny koszt robót drogowych w ramach przedsięwzięcia wyniósł 881.683,95 zł.

(ak), fot. nadesłane

Zachęcą do rodzenia dzieci?

WĄBRZEŹNO ▶ Wąbrzeźno jako pierwsze polskie miasto inwestuje w edukację młodych rodziców i profilaktykę zdrowotną niemowląt, aby zachęcać mieszkańców do powiększania rodziny. Tak przynajmniej twierdzi miejski samorząd, który sfinansuje chętnym mieszkańcom kurs na kształt prowadzonych np. w szpitalach szkół rodzenia

Już za chwilę – na początku 2024 roku – polską opinią publiczną znów wstrząsną prawdopodobnie kolejne pesymistyczne dane dotyczące demografii w Polsce i liczby urodzeń w 2023 r. Już teraz drastycznie spadająca liczba urodzeń w kraju osiąga realnie znacznie niższe wskaźniki niż najbardziej pesymistyczne scenariusze GUS prezentowane w Ocenie Skutków Regulacji przed wprowadzeniem 500+ w 2016 r.

Według danych Eurostatu już obecnie mamy czwarty najniższy wskaźnik dzietności w Unii Europejskiej, a ze względu na dalsze negatywne trendy dotyczące rodzenia dzieci (wg badań CBOS „Postawy prokreacyjne kobiet” ze stycznia 2023, 68% kobiet w wieku 18-45 lat nie planuje w przyszłości potomstwa) oraz ciągle zmniejszającą się liczbę kobiet w wieku reprodukcyjnym, kolejne informacje o liczbie nowo narodzonych Polek i Polaków będą dawały nam więcej powodów do żałoby niż radości.

Dane dotyczące liczby urodzeń najbardziej spędzają sen z powiek władzom polskich małych miast i miasteczek – kiedy spojrzymy na mapę dzietności GUS to widać wyraźnie, że małe miasta i miasteczka w Polsce wyludniają się. Młodzi ludzie zaraz po maturze wyprowadzają się do większych ośrodków miejskich i tam studiują, pracują, kupują lub wynajmują mieszkania i tam też najczęściej – jeśli w ogóle – zakładają rodziny. Powrotów do rodzinnych miejscowości jest coraz mniej, ubywa też miesz-

kańców w wieku produkcyjnym, a tym samym – liczba mieszkańców polskich miast i miasteczek drastycznie spada. To powoduje, że problem wyludniania się małych miast i miasteczek staje się obecnie najbardziej alarmującym wyzwaniem dla wielu polskich samorządowców – w tym także Tomasza Zygnarowskiego, burmistrza dwunastotysięcznego, bardzo urokliwego miasteczka Wąbrzeźno w województwie kujawsko-pomorskim.

– Jesteśmy bardzo kompaktowym i przyjemnym do życia miasteczkiem, położonym nad trzema jeziorami. Dla mnie – jako burmistrza – komfort i bezpieczeństwo życia mieszkańców jest od lat na pierwszym miejscu – podkreśla Tomasz Zygnarowski, burmistrz Wąbrzeźna. – Inwestujemy w infrastrukturę rekreacyjną, unowocześniamy oświatę, pobudzamy do rozwoju budownictwo mieszkaniowe, a za chwilę ruszamy z budową pierwszego żłobka publicznego w naszym mieście. Mimo to w Wąbrzeźnie każdego roku notujemy ujemny przyrost naturalny, który w 2022 r. sięgnął rekordowego poziomu -7,91%. Jako samorząd miejski mamy bardzo ograniczone możliwości wpływu na narzędzia bezpośrednio polepszające poczucie bezpieczeństwa młodych rodziców – to nie my odpowiadamy za opiekę zdrowotną w mieście, jesteśmy zbyt małym samorządem, aby pozwolić sobie na dodatkowe finansowanie procedur in-vitro, nie mamy żadnego wpływu na

krajową politykę prorodziną, np. w zakresie zmian w kodeksie pracy. Ale szukamy dostępnych dla nas rozwiązań i jednym z nich jest innowacyjny w skali kraju projekt sfinansowania młodym rodzicom i osobom spodziewającym się dziecka dostępu do „Kursu na Dziecko”, czyli kursu on-line z najbardziej aktualną i sprawdzoną wiedzą dotyczącą przygotowania do porodu i pielęgnacji oraz profilaktyki zdrowotnej niemowląt – zapowiada Zygnarowski.

Skąd pomysł na takie działanie? Burmistrz Zygnarowski jest przekonany, że to nie dodatkowe, bezpośrednie finansowanie skłania młode rodziny do decyzji o posiadaniu dziecka – co zresztą potwierdziły wyniki ankiety on-line przeprowadzonej przez burmistrza wśród młodych wąbrzeźnian. Okazuje się, że dziś dla młodych ludzi liczy się przede wszystkim zapewnienie rodzinie bezpieczeństwa i stabilnej przyszłości, a o to w obecnej sytuacji coraz trudniej. Jednak tym, co wspiera młodych ludzi i wzmacnia ich poczucie bezpieczeństwa jest dostęp do specjalistów posiadających najbardziej aktualną wiedzę medyczną i zapewnienie swojemu dziecku profilaktyki i opieki zdrowotnej na najwyższym poziomie.

15% ankietowanych wskazało, że szerszy dostęp do wiedzy oraz wsparcie eksperckie w zakresie przygotowania do rodzicielstwa i opieki nad niemowlakiem byłoby czynnikiem skłaniającym ich do decyzji o poszerzeniu rodziny – bardziej niż np. wsparcie finan-

sowe w przygotowaniu wyprawki dla niemowlęcia, dofinansowanie do in-vitro czy większa dostępność i dyspozycyjność profesjonalnych i godnych zaufania opiekunek dziecięcych.

– Młodzi rodzice w Wąbrzeźnie mają ograniczony dostęp do specjalistów, takich jak fizjoterapeuci uroginekologiczni, doradczynie laktacyjne, fizjoterapeuci dziecięcy, neurologopedzi, psychologowie dziecięcy – wizyty u takich specjalistów wymagają nie tylko oczekiwania w długich kolejkach, ale także wyjazdu do większych ośrodków miejskich i oczywiście dodatkowych kosztów. Najbliższa szkoła rodzenia prowadzona jest w Chełmży oddalonej od Wąbrzeźna o 30 km – wylicza Tomasz Zygnarowski, burmistrz Wąbrzeźna. – To powoduje dodatkowy stres u młodych ludzi i obawy, czy poradzą sobie z rodzicielstwem i wymagającą opieką nad niemowlęciem. Dlatego postanowiliśmy uruchomić projekt udostępniania bezpłatnie wszystkim kobietom ciężarnym oraz młodym rodzicom w Wąbrzeźnie kursu on-line „Kurs na Dziecko”, prowadzonego przez uznaną fizjoterapeutkę dziecięcą Ritę Calderaro-Poczmańską we współpracy z wieloma innymi ekspertami z różnych dziedzin opieki nad niemowlętami – zapowiada Zygnarowski.

– W dzisiejszym świecie, dzięki nowoczesnym technologiom, możemy nawet w małych miasteczkach – takich jak Wąbrzeźno – mieć kontakt z najlepszymi ekspertami medycznymi jeszcze w czasie ciąży,

bez potrzeby wychodzenia z domu – dodaje Rita Calderaro-Poczmańska, twórczyni platformy Kursna-dziecko.pl. – „Kurs na dziecko” wyposaża nas w wiedzę i praktyczne wskazówki, jak radzić sobie w opiece nad niemowlęciem, jak zapobiegać wadom postawy, jak zadbać o profilaktykę zdrowotną naszych pociech. Jestem przekonana, że bezpłatny dostęp dla młodych wąbrzeźnian do tak cennych, eksperckich porad nie tylko lepiej przygotowuje ich do wejścia w nową życiową rolę i obniży stres z tym związany, ale przede wszystkim będzie miało silne działanie profilaktyczne, które wyeliminuje ich dalekie wyjazdy do specjalistów dziecięcych, jak również zmniejszy ryzyko wad postawy i innych dysfunkcji u ich dzieci – tłumaczy Calderaro-Poczmańska.

– Dla nas dzisiaj inwestycja w profilaktykę najmłodszych to także większa szansa na to, że za kilka lat nie będziemy musieli wydawać publicznych pieniędzy na nowe gabinety i dodatkowe etaty rehabilitantów w wąbrzeskich szkołach – dodaje Zygnarowski.

Oficjalna inauguracja projektu „Kurs na Dziecko” w Wąbrzeźnie odbędzie się już w czwartek, 23 listopada o godz. 11.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury przy ul. Wolności 47 i połączona zostanie z pierwszym, bezpośrednim spotkaniem młodych rodziców z Wąbrzeźna z ceniową fizjoterapeutką dziecięcą i autorką kursu Ritą Calderaro-Poczmańską.

(ak), fot. ilustracyjne

Kreatywność w cenie

WĄBRZEŻNO ➤ Utworzenie sadu miejskiego to pomysł mieszkańca Wąbrzeźna – Kamila Topolewskiego. Zgłosił go do VIII edycji budżetu obywatelskiego

Mieszkańcy poparli projekt i dzięki temu dokonano odpowiednich nasadzeń drzewek i krzewów na terenie Podzamcza. Różne gatunki jabłoni, gruszy i śliw, czereśni oraz krzewów pigwowca, borówki, porzeczki czerwonej i czarnej, agrestu, maliny, aronii i róży już rosną. – Z sadu będą mogli korzystać wszyscy. Ale ważne będzie również to, aby wszyscy dbali o stan sadu i dzielili się zbiorami z potrzebującymi – głosi wpis na stronie Urzędu Miasta Wąbrzeźna.

– Sad miejski już gotowy. Teraz tylko musi rosnąć, a soki i dżemy będzie można robić pewnie najszybciej za 2 lata – zauważa wiceburmistrz Wojciech Sławomir Trzciński w poście z 16.11. br.

Pomysł sadu miejskiego jest bardzo oryginalny, bo trudno tra-

fić na podobne informacje w przestrzeni cyfrowej. Owocowe rośliny pozwalające cieszyć się z ich efek-

tów wegetacji zainteresowanym i to bez odpłatności to wyjątkowa propozycja w budżecie obywatel-

skim. Poza tym jest to zarazem przywrócenie ważności drzewom owocowym, które w ostatnich

dekadach były traktowane jako flora jedynie w prywatnym użytkowaniu. We wszystkich instytucjach ze strefą parkową stawiano na drzewa ozdobne i iglaste. Nie do końca było to sprawiedliwe, bo ich owocowi bracia w niczym nie ustępują, bo pięknie kwitną, pachną i do tego obdarowują witaminami w smacznej, naturalnej wersji. Podzamcze jest świetnym miejscem dla rozwoju tego rodzaju przedsięwzięć, bo i spalin mało, ekologicznie oraz kameralnie dla roślin i ludzi.

Gratulacje dla pomysłodawcy Kamila Topolewskiego. W najbliższej przyszłości wielu mieszkańców miasta doceni zrealizowany projekt i być może wyrazi wdzięczność za darmowe owoce.

B. Walas

fot. FB W. Trzcińskiego

Płużnica

Z Płużnicy do Londynu

Wśród uczestników wizyty studyjnej w Londynie, poza aktywistami z dużych miast, była reprezentantka powiatu wąbrzeskiego.

Prezes Justyna Jankowska wzięła udział w wizycie studyjnej w Wielkiej Brytanii, która organizowana była przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W wyjeździe wzięło udział tylko siedmiu reprezentantów organizacji pozarządowych z całej Polski, a wśród nich była mieszkanka gminy Płużnica.

Celem wizyty studyjnej było poznanie dobrych praktyk oraz sposobów wspierania organizacji pozarządowych w Wielkiej Brytanii. W trakcie tygodniowego pobytu grupa odwiedziła różne fundacje w Londynie i Birmingham oraz spotkała się z przedstawicielami National Lottery Community Fund – największej brytyjskiej instytucji finansującej projekty społeczne.

Możliwość udziału w tym wyjeździe mieli reprezentanci organizacji pozarządowych (np. fundacji, stowarzyszeń) z całej Polski, którzy są operatorami programów grantowych, finansowanych przez Narodowy Instytut Wolności. Każdy z kandydatów musiał również przedstawić swoją dotychczasową działalność społeczną. Wśród zakwalifikowanych osób znaleźli się działacze z Gdańska, Krakowa, Łodzi, Gliwic, Zawiercia, Warszawy oraz Płużnicy.

– Wyjazd był dla mnie bardzo inspirujący i wróciłam do gminy z nowymi pomysłami – wyjaśnia Justyna Jankowska. – Dużą wartością było dla mnie poznanie innych działaczy i wymiana doświadczeń. Dzięki takim inicjatywom prowadzącym

do poznawania dobrych praktyk w innych miejscach poszerza się perspektywa szukania rozwiązań dla problemów, które niezależnie od miejsca zamieszkania są często bardzo podobne.

Chcieć to móc, w tym kontekście i z takim przesłaniem Stowarzyszenie Młodych Gminy Płużnica jest bezkonkurencyjne. Potwierdzają to działania aktywistów w bardzo różnym wieku i do tego wyjątkowo kreatywnych. Licząc na wieloletnie doświadczenie w działaniu prezes stowarzyszenia i nabyte kolejne umiejętności wskutek udziału w spotkaniu w Londynie, można spodziewać się tylko zmiany jeszcze bardziej na lepsze!

Oprac. B. Walas
fot. nadesłane

200 lat Pani Janino!

GMINA KSIĄŻKI ▶ Najserdeczniejsze życzenia z okazji 101. urodzin dla najstarszej mieszkanki gminy, Pani Janiny Ślusarczyk złożyli w ubiegły czwartek samorządowcy z wójtem Krzysztofem Zielińskim na czele. Do życzeń oczywiście przyłącza się redakcja CWA

Minął rok od czasu kiedy Janina Ślusarczyk, mieszkanka Łopatek świętowała setną rocznicę urodzin. Dokładnie w dniu 16 listopada 2023 r. obchodziła je już po raz 101. Z okazji wy-

jatkowej rocznicy urodzin wójt gminy Książki Krzysztof Zieliński wraz z kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego Anną Ojdowską odwiedzili szanowną jubilatkę, składając serdeczne gratulacje i życzenia kolejnych lat życia w zdrowiu, szczęściu i pomyślności.

Janina Ślusarczyk urodziła się 16 listopada 1922 r. w Żernikach. Od wczesnej młodości życie jej nie rozpieszczało, kiedy miała 13 lat zmarła jej mama, a cztery lata później wybuchła II wojna światowa. W czasie wojny pracowała jako pomoc w szpitalnej kuchni, a także przy chorych. Miała sześcioro rodzeństwa. Od 1946 r. mieszka w Łopatkach, gdzie przeprowadziła się po wojnie z kielecczyny, w poszukiwaniu pracy. Pracę znalazła u Józefa Ślusarczyka, który

potrzebował pomocy w opiece nad chorą żoną i trójką dzieci. Żona Pana Józefa wkrótce zmarła, a Pani Janina dalej zajmowała się dziećmi. Przebywanie pod jednym dachem z czasem zaczęło się przeradzać w uczucie i w dniu 5 kwietnia 1952 r. w Książkach Pani Janina zawarła związek małżeński z wdowcem Józefem Ślusarczykiem, z którym przeżyła 20 lat.

Pan Józef był szewcem, a poza tym wspólnie z żoną prowadził gospodarstwo rolne. Małżeństwo Ślusarczyków oprócz trojga dzieci z pierwszego małżeństwa męża miało jeszcze dwie swoje córki: Leokadię i Annę oraz syna, który zmarł w niemowlęctwie. Pani Janina doczekała się czworga wnucząt i jednej prawnuczki. Ponadto jubilatka ma jeszcze sześcioro

wnucząt, jedenaścioro prawnuków i czworo praprawnucząt od dzieci z pierwszego małżeństwa męża, których traktuje jak rodzonych z wzajemnością, bo bardzo ją szanują, kochają i często odwiedzają.

Pani Janina jest bardzo pogodną i sympatyczną osobą. Pomimo swojegoicznego wieku cieszy się dobrą formą i doskonałą pamięcią. Na co dzień troskliwie opiekuje się nią córka Leokadia z zięciem, na pomoc w opiece może również liczyć ze strony wnuków.

Jeszcze raz serdecznie gratulujemy tak pięknego jubileuszu i życzymy Pani Janinie na kolejne lata dużo zdrowia oraz cierpliwości w zmaganiu się z wszelkimi niedogodnościami dnia codziennego.

(ak), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Mają smykałkę do pracy

Nic tak nie cieszy jak poczucie dobrze wykonanej pracy. Przekonali się o tym uczniowie z Zespołu Szkół w Wąbrzeźnie, odbywający zajęcia praktyczne w CKZ.

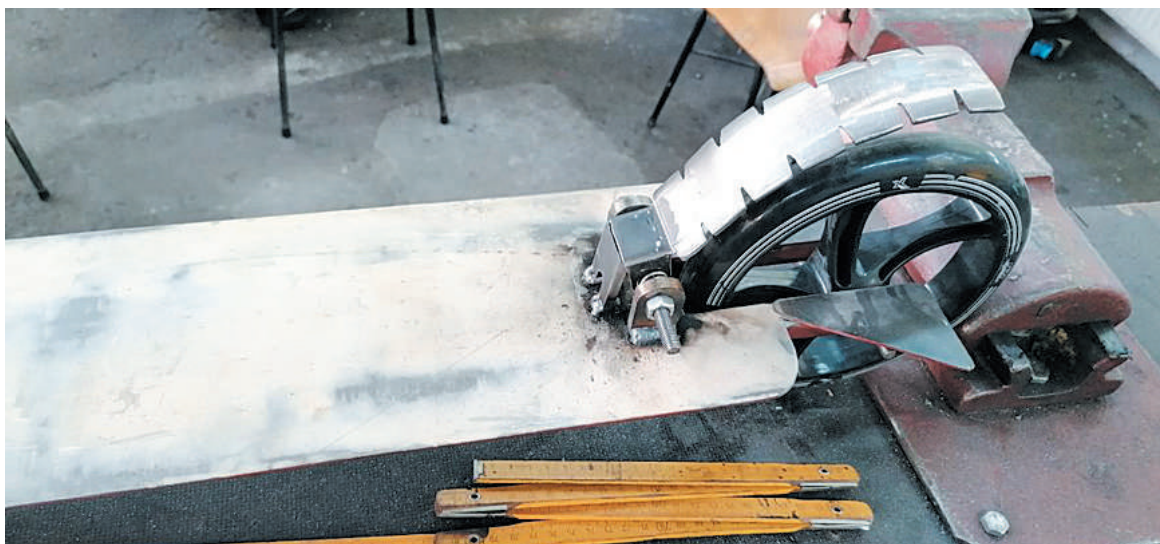
– W ostatnim czasie nasi uczniowie z powodzeniem zakończyli szereg realizowanych projektów. Sebastian Kowalkowski i Hubert Szczepański z klasy 2 bB wykonali przepiękne biurko do pracowni tokarskiej CKZ. Ponadto

Nadia Supernak, Szymon Peptowski, Patryk Sosnowski, Szymon Witomski, Konrad Borowiecki i Oskar Wrześniewski z tej samej klasy oraz klasy 2 dB, przy małym wsparciu starszych kolegów z 3 bB – Bartłomieja Gondzika i Bar-

tłomieja Pszczółkowskiego, samodzielnie zaprojektowali i wykonali hulajnogę (wersja damska i męska oczywiście) – informuje Zespół Szkół w Wąbrzeźnie.

Wisienkami na torcie są jeszcze frezowany młotek Kacpra Kolano, wałek wytoczony z dokładnością 1 mm będący dziełem Oskara Wrześniewskiego i Patryka Sosnowskiego oraz kwietnik zaprojektowany i stworzony przez Szymona Słowińskiego, Kajetana Basaka i Artura Błaziejewskiego (również z klas 2 b i d). Gratulacje za ciężką pracę wykonywaną z entuzjazmem oraz za dokładność i precyzję. Brawo utalentowani uczniowie.

(red), fot. ZS Wąbrzeźno

Gmina Płużnica

Uczcili Dzień Pracownika Socjalnego

Z okazji Dnia Pracownika Socjalnego Magdalena Szczepanik, sekretarz Urzędu Gminy w Płużnicy oraz Elżbieta Wiśniewska, kierowniczka Referatu Inicjatyw Społecznych i Promocji Gminy odwiedziły Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Podczas spotkania Magdalena Szczepanik i Elżbieta Wiśniewska złożyły wszystkim pracownikom GOPS życzenia zadowolenia i satysfakcji z pracy, której celem jest niesienie pomocy i wspieranie lokalnej społeczności oraz podziękowały za zaangażowanie i poświęcenie.

Dzień Pracownika Socjalnego” obchodzony 21 listopada jest wielkim świętem wszystkich pracowników służb społecznych, a w szczególności pracowników socjalnych.

(red)
fot. UG Płużnica

Rozstrzygnięcie dyniowego konkursu

WĄBRZEŹNO ▶ Wąbrzeski Dom Kultury był organizatorem pierwszej edycji wojewódzkiego konkursu plastycznego pn. „Dyńa – jesienna dekoracja”. 26 listopada odbyło się podsumowanie konkursu, wręczenie nagród laureatom oraz wystawa nagrodzonych prac

– Dyńa pochodzi z Ameryki Południowej, gdzie uprawiano ją już około 3000 lat przed naszą erą i istnieje jej około 1000 gatunków! Można ją wykorzystać do przyrządzania wielu potraw, ale i doskonale sprawdza się jako dekoracja mieszkań, domów i ogrodów – mówi Dorota Otremba. – Od wielu pokoleń wykorzystuje się ją także do jesiennych aranża-

cji i kompozycji – dodaje.

Do domu kultury wpłynęło wiele ciekawych i pomysłowych prac. – W całym wachlarzu „dyniowych” dekoracji znalazły się również te wykonane w sposób ekologiczny. Na ekspozycji można obejrzeć dyńe lalki, Panią Jesień, torebki, lampiony, karety oraz wiele innych pomysłowych prac. Uczestnicy wykazali się ogromną

kreatywnością i fantazją – podkreśla Dorota Otremba.

26 listopada przestrzeń wystawienniczą WDK udekorowały dyńe w różnej postaci. Laureatami konkursu zostali:

I m. ex aeqo – Warsztat Terapii Zajęciowej w Wąbrzeźnie – Pracownia Ogrodniczo-Florystyczna oraz Wiktor Fuks, Szkoła Podstawowa w Jarantowicach

II m. ex aeqo – Ewa Kawka, Jolanta Baran – Środowiskowy Dom Samopomocy Wronie odd. I oraz Filip Tylmanowski, Szkoła Podstawowa nr 2 w Wąbrzeźnie

III m. ex aeqo – Jakub Fabrykiewicz, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Wrońiu oraz Kazimierz Kwiatkowski, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Płużnicy

Wyróżnienia: Wiktor Staniewicz, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Płużnicy; Paulina Pychner, Wielkądź; Lena Roszkowska, Szkoła Podstawowa w Ryńsku; Jan Sztramkowski, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Wrońiu.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Wąbrzeźno

Wysypisko na nowym cmentarzu?

dokończenie ze str. 1

– Ogólnie rzecz ujmując, jest to niejako niechlujstwo ludzi. Wszyscy wrzucają do kontenera odpady, a gdy spadają na ziemię wokół pojemnika, to już nie każdy je podnosi. Dni listopadowe to też przypadek zwiększonej ilości odpadów. Wszyscy w tych samych dniach porządkują groby swoich bliskich. Teren cmentarza jest tożsamy z wszystkimi innymi. Na posesjach prywatnych, gdy komuś brakuje miejsca w pojemnikach, zamawia lub nie, kolejne. Jeśli zrobi sobie wysypisko na własnej działce, to pracownicy

Ekosystemu odbierający odpady nie będą porządkować posesji, bo z jakiej racji. Odbieramy odpady zgromadzone w pojemnikach lub kontenerach. To co jest dookoła, to sprawa właściciela lub administratora terenu – wyjaśnia nam Paweł Lewalski.

W trakcie rozmowy z dyr. Lewalskim udało się ustalić wspólny punkt widzenia odnośnie różnic pomiędzy tak zwanymi: starym i nowym cmentarzem. Przy „starym” cmentarzu są dwa kontenery zlokalizowane w sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie i przy głównym wejściu.

Wydaje się, że w zupełności wystarczają, bo cały cmentarz jest uporządkowany i pozbawiony bezsensownych dzikich składowisk śmieci.

Gwoli wszechstronnej informacji w sprawie zgłoszonej przez Pana Marcina zadzwoniliśmy do dozorczy cmentarza w Wąbrzeźnie i dowiedzieliśmy się, że wszystkie śmieci zostaną usunięte. Co roku po 1 listopada jest zwiększona ilość odpadów i cyklicznie jest uprzątnięta.

B. Walas
fot. nadesłane

Biało-czerwono w szkole

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ➤ Wszechstronna edukacja wymaga godnego uczczenia świąt narodowych. Tak stało się w placówkach oświatowych

Akademia z okazji Święta Niepodległości miała miejsce w Szkole Podstawowej w Dębowej Łące. Mottem uroczystości było: „Dzisiaj wielka jest rocznica – jedenasty listopada! Tym, co zmarli za Ojczyznę, hołd wdzięczności Polska składa.”

Narodowe święto upamiętniające rocznicę odzyskania

niepodległości miało uroczystą oprawę. Msza święta w intencji ojczyzny została odprawiona w kościele. Po nabożeństwie delegacje złożyły kwiaty pod pomnikiem pomordowanych żołnierzy w czasie II wojny światowej. Po zakończonych uroczystościach wójt Stanisław Szarowski zaprosił wszystkich

na akademię do SP w Dębowej Łące. Tam zaczęło się od odśpiewania hymnu, a program artystyczny był pełen treści patriotycznych. „Taniec dla Niepodległej” wykonały uczennice najstarszych klas. Cała uroczystość odbyła się pod czujnym okiem pedagogów: M. Michalskiej, K. Staworzyńskiej, T. Skła-

danowskiego i M. Ziółkowskiej.

Po uroczystości wójt gminy zaprosił wszystkich na degustację „marcińskich rogali”, które wpisują się w tradycję tego czasu, chociaż wywodzą się z Wielkopolski. – Uroczystość ta z pewnością zapadnie wszystkim głęboko w pamięci, a dzień który przeżyliśmy dumnie i ra-

dośnie, na pewno przyczynił się do kształtowania postaw patriotycznych wśród uczniów i wszystkich zebranych. Dzięki sponsorom uroczystość wyglądała tak pięknie – komentuje nauczycielka Karolina Staworzyńska.

**oprac. B. Walas
fot. nadesłane**

Wąbrzeźno

„Rozśpiewane dzieciaki” na scenie

Już po raz szesnasty Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza do udziału w Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Dziecięcej – teksty Jacka Cygana i nie tylko... W tym roku to muzyczne spotkanie zaplanowano 3 grudnia, na godzinie 10.00.

Chętni do udziału mogą przysłać swoje zgłoszenia do organizatora w terminie do 24 listopada. Zadanie dofinansowano z budżetu Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. – Festiwal ma na celu prezentację dorobku artystycznego śpiewających młodych artystów oraz popularyzację polskiej piosenki rozrywkowej wśród dzieci i młodzieży – mówi

Dorota Otremba. – Konkurs już od lat zajmuje czołowe miejsce w kalendarzu imprez, organizowanych przez naszą placówkę.

Do udziału mogą zgłaszać się soliści w wieku od 7. do 18. roku życia. Uczestnicy oceniani będą w następujących kategoriach: 7 – 10 lat; 11-14 lat; 15 – 18 lat. Prezentacja obejmuje jeden utwór autorstwa Jacka Cygana. – Pokaż-

cie nam swoje talenty wokalne. A może to właśnie Wasze prezentacje spodobać się Jury i staniecie na podium tegorocznej edycji Festiwalu? Bo przecież do odważnych świat należy – zachęca Dorota Otremba.

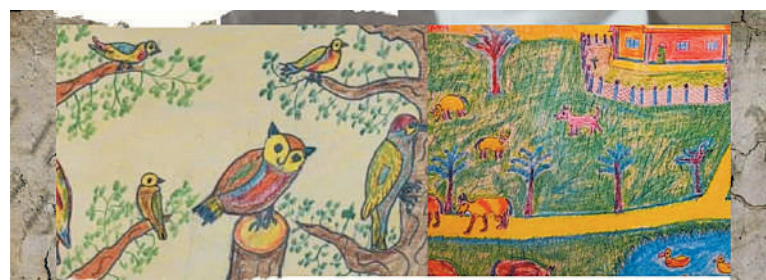
Organizatorzy proszą o zapoznanie się z Regulaminem Festiwalu, który znajduje się na stronie Wąbrzeskiego Domu Kultury <http://wdkwabrzezno.pl/rozspiewane-dzieciaki-po-raz-kolejny-w-wdk/> Więcej informacji udziela Dział Animacji Kultury WDK, tel. 56 6881727, wew. 24 lub 535436071.

**(oprac. krzan)
fot. (nadesłane)**

Wąbrzeźno

Spotkanie historyczne

24 listopada o godzinie 17.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się spotkanie z Pawłem Beckerm, który przybliży sylwetkę Teodora Centlewskiego. Wstęp wolny.

– Teodor Centlewski (1893-1970) był wąbrzeskim szewcem i malarzem-prymitywistą. Nazywano go „wąbrzeskim Nikiforem”. Jego prace tworzone kredkami budziły zaniepokojenie. Jednak po latach wiele z nich zaginęło, a postać twórcy popadła w zapomnienie – wyjaśnia Paweł Becker.

Podczas spotkania będzie można także wysłuchać archiwalnych nagrań radiowych o szewcu-artystyście. Miłośnicy lokalnej twórczości będą mieli okazję obejrzeć oryginały i reprodukcje rysunków Teodora Centlewskiego.

**(oprac. krzan)
fot. (WDK)**

1000 lat bez mięsa

CIEKAWOSTKA ▶ Japonia przez wieki była krajem odizolowanym od reszty świata. Wykształcił się tam odmienny sposób bycia, kultura oraz kuchnia, w której nie dopuszczano jedzenia mięsa... chyba że z powodów religijnych

Na japońskich wyspach jedzenie mięsa było zakazane przez 1200 lat. Szczególnym tematem tabu było jedzenie wołowiny. Krowy były uważane za matki dające życie, więc ich zabijanie było bardzo ciężkim przewinieniem religijnym. Japończycy buddyści uczyli, że człowiek po śmierci może odrodzić się jako inne stworzenie. Jedząc wieprzowinę, ryzykowano więc zjedzenie swojej prababci lub innego, zmarłego członka rodziny.

W VII wieku, czyli prawie 300 lat zanim Mieszko I przyjął chrzest, w Japonii cesarz wprowadził pierwszy oficjalny dekret zakazujący jedzenie mięsa krów, koni, psów, kaczek i małp. Był także praktyczny powód zakazu. W Japonii nie było miejsca na pa-

stwiska. Było za to sporo jedzenia w morzu.

W połowie XIX wieku Japonia zaczęła otwierać się na świat za sprawą Amerykanów. Oczywiście mieli oni w tym swój interes i Japończycy nie byli osobiście skorzy do tego, by przyjmować obcokrajowców, których uważali za niemal podludzi i demony. Gdy amerykańskie statki zawinęły do Japonii i z pokładów zesłali żołnierze, Japończycy byli przerażeni. Okazało się, że Amerykanie są bardzo wysocy w porównaniu do Japończyków. Doradcy cesarza Japonii doszli do wniosku, że tylko przyswojenie diety ludzi z Ameryki da im szansę na zbudowanie silnej armii, złożonej z rosnących mężczyzn.

W 1872 roku ogłoszono, że sam cesarz zjadł z okazji swoich urodzin wołowinę. Powoli oswajano się również z piciem krowiego mleka. Początkowo dieta zmieniała się większych miastach. Japońska wieś dalej stroniła od mięsa. Na cesarskim dworze podczas uroczystości oficjalnych z udziałem obcych polityków podawano już dania z kuchni francuskiej. Japończykom nie było łatwo. Wyobraźmy sobie, że mamy 50 lat i nigdy nie jedliśmy czerwonego mięsa. Po zjedzeniu pierwszej obfitej porcji żołądki Japończyków przeżywały spore katusze. Zdarzały się także błędy. Gazety wspominały o przypadkach pomylenia wody kolońskiej z winem. Najbardziej przeciwni wprowadzeniu mięsa byli przywódcy duchowi Japonii. W pierwszych latach od zmian za zjedzenie mięsa wołowego obowiązywało 100 dni postu, za wieprzowinę 60 dni.

Japończycy przezwyciężyli swoje przyzwyczajenia i zakochali się w wołowinie. W wielkich miastach otwierano restauracje, w których serwowano gotowane mięso wołowe. W 1875 roku w Tokio było 70 takich restauracji. Dwa lata później już 588. Dziś w Japonii aktywne są ruchy nawołujące do ponownego porzucenia mięsa już z powodów czysto klimatycznych. Obecnie co 10. Japończyk jest wegetarianinem.

(pw)

XX wiek

Z wierszami w okopie

Herman Tuchler urodził się 8 kwietnia 1895 roku w Golubiu. Był synem zegarmistrza. Po skończeniu szkoły w Golubiu udał się do szkoły średniej w Brodnicy, a następnie studiował na Śląskim Uniwersytecie Fryderyka Wilhelma we Wrocławiu.

W roku akademickim 1914/15 trafił na wydział germanistyki. Niedługo cieszył się radością studenckiego życia. W 1914 roku wybuchła I wojna światowa, a Herman został wezwany do wojska niemieckiego. Trafił na front zachodni, gdzie toczyły się wyjątkowo wyniszczające walki pozycyjne. Tuchler walczył w północnej Alzacji, później w Szampanii i nad rzeką Mozellą. Udało mu się przeżyć na froncie, a w 1916 roku został tłumaczem w obozach dla jeńców. 19 listopada 1918 roku został zwolniony do domu.

Tuchler jeszcze siedząc w okopach, zaczął pisać wiersze. Pierwszy tomik wydał w 1916 roku, w kolejnym drugi tomik pt. „Do wschodu Słońca”. W swoich wierszach opisywał trudy wojennej codzienności. Po zwolnieniu z wojska wrócił do Wrocławia, gdzie chciał dokończyć studia. W 1920 roku otrzymał tytuł doktora, a w latach 20. pracował jako prawnik we Wrocławiu. Ponieważ był Żydem, w 1933 roku został pozbawiony pracy i postanowił wyjechać do Palestyny. Mimo wykształcenia humanistycznego sa-

modzielnie wybudował swój dom z prefabrykatów.

Musiał to zrobić całkiem dobrze, bo jego dom jest jednym z ostatnich domów segmentowych, które przetrwały do dziś. Jego historię opisał nawet niemiecki Spiegel. Dom Tuchlera przybył do Palestyny z Niemiec załadowany na 34 palety. Był jednym z 14 zamówionych. Rząd Hitlera próbował zatrzymać eksport domów do Palestyny i dokonał tego, ale Tuchler był wśród grona szczęśliwców, którym się udało.

(pw)

XX wiek

Trudna rola listonosza

Listonosz, czyli doręczyciel listów i przesyłek w okresie PRL był kimś więcej... przynajmniej tego wymagała od niego władza. Oto przykład listonosza idealnego z lat 50.

Jako bohater artykułu posłuży nam Józef Jurkiewicz, listonosz z poczty w Golubiu, który na początku lat 50. dostarczał listy i prasę do mieszkańców wsi jak Antoniewo, Olszówka, Skępsk, itd. W 1952 roku należał do przodowników pracy wśród listonoszy.

Listonosze otrzymywali premie za nowych prenumeratorów gazet. To także na tej podstawie wybierano najlepszych doręczycieli. Dziś prasa jest czytana coraz rzadziej, a więc i ta część pracy listonosza to obecnie margines obowiązków. Jaki powinien być idealny listonosz według

instrukcji z 1952 roku?

– Kolporter prasy to zarazem agitator partyjny, który przy pomocy bogatych form pracy propagandowej prowadzi ofensywę na froncie ideologicznego uświadamiania – tak w komunistycznej nomenklaturze można skrócić cel pracy. Od kolporterów oczekiwano także organizowania zbiorowych czytań gazet, prasówek i znajomości upodobań czytelników swoich klientów. Jednym słowem listonosz musiał być człowiekiem-orkiestrą.

(pw)

XX wiek

Co parafia to żona

Józef Korpus był najprawdopodobniej bardzo przystojnym, a przynajmniej pociągającym mężczyzną urodzonym w Lipnie, który w latach 20. wpadł na nietypowy sposób na życie. Żenił się z wieloma kobietami.

Józef Korpus w styczniu 1926 roku wstąpił w związek małżeński w powiecie miechowskim, z niejaką Józefą Rusek. Używał przy tym dokumentów na nazwisko Stanisław Ciapała. Po dwóch miesiącach nasz bohater wpadł na pomysł wzięcia ślubu w Sosnowcu, gdzie sprzedał wniesione jako wiano przez małżonkę ubrania i bieliznę.

Józef Korpus próbował ożenić się po raz trzeci. Tym razem jego ofiarą stała się bogata panna – Zofia Sztoksińska z Moczydła. Oferowała przysłemu mężowi wiano w po-

staci 1000 zł. Oszust był bezczelny. Próbował wymóc na przyszłym teściu, by ten dał 500 zł przed i 500 zł po ślubie. Ojciec panny młodej zaczął sprawdzać niedosłusznego zięcia. Dopiero w urzędzie udało się ustalić, że taka osoba nie istnieje. Oszusta aresztowano. Dopiero wówczas okazało się, że tak naprawdę nazywał się Józef Korpus i urodził się w Lipnie. Przeniósł się na Śląsk, gdzie pracował w kopalni i tam ukradł dowody osobiste kolegom z pracy.

(pw)

Nowy okręt muzeum

MILITARIA ➤ 24 listopada przy Nadbrzeżu Pomorskim w Gdyni osadzony zostanie, po skomplikowanej operacji logistycznej, okręt podwodny klasy Kobben – ORP „Sokół”. 16 listopada odholowano cumujący przy Nadbrzeżu niszczyciel-muzeum – ORP „Błyskawica”. Między 22 a 28 listopada legendarny okręt wróci na swoje miejsce przy Nabrzeżu Pomorskim

ORP „Sokół”

NM „Stord” (S-308) został zwodowany 2 września 1966 roku w zachodni-niemieckiej stoczni Nordseewerke, jako czternasty okręt typu 207, stanowiący modyfikację niemieckiego typu 205. W 1967 roku wszedł do służby w marynarce norweskiej, z której został wycofany w roku 2001. Został następnie przekazany nieodpłatnie polskiej marynarce wojennej, w której skład wszedł oficjalnie 4 czerwca 2002 roku pod nazwą ORP „Sokół” z numerem taktycznym 294. Jego pierwszym dowódcą został kapitan Sławomir Wiśniewski, pochodzący z Golubia-Dobrzynia. Okręt służył w ramach dywizjonu Okrętów Podwodnych 3 Flotylli Okrętów, a ze służby został wycofany 8 czerwca 2018 roku. W ciągu 16 lat służby pod białą-czerwoną banderą okręt przebył prawie 26000 mil morskich, wykonując 174 zanurzenia. W 2003 wygrał rywalizację w konkursie na „Przodujący okręt 3. Flotylli Okrętów” w grupie okrętów bojowych oraz o miano „Najlepszego okrętu w Marynarce Wojennej RP. Służbę zakończył 8 czerwca 2018 roku. Ostatnim dowódcą był komandor podporucznik Łukasz Szmigiel.

W Gdyni trwa wielka operacja przetransportowania do nowego miejsca stacjonowania „Sokoła”. Ten okręt w porównaniu z „Błyskawicą” (z roku 1936) to młodzieniaszek. W norweskiej marynarce wojennej KNM „Stord”, bo tak się nazywał, nim został „Sokołem”, służył w latach 1967-2002. Po modyfikacjach trafił do Marynarki Wojennej RP. Służył w niej do 8 czerwca 2018 roku. Wkrótce po tym jak „Sokół” został wycofany

ze służby, rozpoczęto jego przebudowę do funkcji muzealnych.

– To bez wątpienia od miesięcy najbardziej wyczekiwana wiadomość – poinformowało Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni. – Okręt podwodny, dawny ORP „Sokół” typu Kobben, przenosi się do Muzeum Marynarki Wojennej. Przed nami skomplikowana operacja transportu okrętu z PGZ Stoczni Wojennej, gdzie dotąd prowadzono podstawowe, wiel-

koskalowe prace przystosowujące okręt do nowej funkcji okrętu muzeum.

W ramach przystosowania „Sokoła” do nowego życia w Stoczni Wojennej oczyszczono i zakonserwowano kadłub. Wycięto wejścia i wyjścia dla zwiedzających, pomalowano kadłub. Zdemontowano silnik okrętu i przeniesiono go na Ekspozycję Plenerową w Muzeum.

– Wyeksponowany obiekt o tak intrygującej architekturze jak wydobyty z wody okręt podwodny pełnić będzie równocześnie funkcję edukacyjną i kulturotwórczą – informują muzealnicy. – Poprzez zaaranżowane, udostępnione do zwiedzania wnętrza ukazywać będzie specyfikę niełatwej służby marynarzy okrętów podwodnych. Realistyczne warunki, nagromadzenie oryginalnej zachowanej techniki, wsparte efektami świetlnymi i dźwiękowymi, stanowić będzie o walorach poznawczych i atrakcyjności przekazu. Będzie to zatem zabytek, pomnik wojennomorskiej techniki z głębokim historycznym przesłaniem.

Opr. (Szyw)

XX wiek

Zaginiony film z Golubiem

Prezentujemy unikatowy kadr z filmu „The Land of My Mother”, prezentujący panoramę Golubia z końca lat 30-tych XX wieku.

W filmie „The Land of My Mother” wykorzystano zdjęcia kolorowe wykonane w latach (1938-1939) w II RP do reportażu pod tytułem Beautiful Poland (Malownicza Polska), który w 1939 roku jako materiał promocyjny pokazany został na wystawie światowej w Nowym Jorku. W 1943 roku w trakcie II wojny światowej sceny z najpiękniejszych miejsc przedwojennej Polski z tego reportażu posłużyły jako materiał wyjściowy do dokumentu „Kraj mojej matki”. Co ciekawe narratorem filmu była córka noblistki Marii Skłodowskiej-Curie –

Ève Curie.

Przez długi czas film ten uznawany był w Polsce za zaginiony. Dopiero w latach 90. XX wieku został odnaleziony dzięki staraniom kanadyjskiej Polonii. Film pokazuje kolorowe sceny z wielu miejscowości przedwojennej Polski: Golubia, Warszawy, Gdyni, Torunia, Poznania, Biskupina, Gniezna, Kórnik, Gołuchowa, Bydgoszcz, Grudziądz, Chełmna, Krakowa, Częstochowy, Zakopanego, Lwowa i Wilna.

(Opr.)

Szymon Wiśniewski

Postać

Badacz Pomorza

Ksiądz Stanisław Kujot był jednym z najbardziej zasłużonych badaczy Pomorza Nadwiślańskiego. Jest patronem ulic między innymi w Toruniu, Grudziądzu, Brodnicy i Tucholi.

Stanisław Kujot urodził się 13 listopada 1845 roku w Kiełpinie koło Tucholi. Maturę uzyskał w 1865 roku w Chełmnie. Następnie studiował w Seminarium Duchownym w Pelplinie, a następnie na uniwersytetach w Münster (teologię i filologię) i Berlinie (historię). Święcenia kapłańskie otrzymał 10 kwietnia 1870 roku. Złożył egzamin państwowy pro facultate docendi (1872), z filologii. W latach 1872-1893 pracował jako nauczyciel historii powszechnej i historii literatury polskiej w Collegium Marianum w Pelplinie. Od 1893 objął probostwo w Grzybnie koło Torunia.

Od momentu powstania Towarzystwa Naukowego w Toruniu w 1875 roku był jego aktywnym

członkiem. W latach 1875-1884 sprawował funkcję wiceprezesa Wydziału Historyczno-Archeologicznego, a w latach 1897-1914 prezesa Towarzystwa. Pełniąc funkcję kierownika akcji wydawniczej TNT, ożywił i rozszerzył działalność wydawniczą Towarzystwa. Był inicjatorem wydawania serii źródłowej Fontes. Wznowił wydawanie serii Roczniki TNT. Był współtwórcą czasopisma naukowego Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu, którego pierwszy numer ukazał się w 1908 roku.

Najważniejszą pozycją w dorobku naukowym, wieńczącą ponad 40-letnie badania, były „Dzieje Prus Królewskich” (wydane już po śmierci autora) oraz gruntowne studium nad początkami sieci pa-

rafialnej na Pomorzu Nadwiślańskim „Kto założył parafie w dzisiejszej diecezji chełmińskiej?”.

W 1900 roku Uniwersytet Jagielloński w uznaniu zasług nadał księdzu Kujotowi tytuł doktora honoris causa. Aktywnie uczestniczył w stowarzyszeniach religijnych i świeckich, między innymi w Bibliotece Obywateli Polskich Ziem Zachodnich, Komitecie dla Szkół Elementarnych, Towarzystwie Św. Wincentego i innych.

Ksiądz Kujot jest również patronem ulicy w Szczecinie, Toruniu, Grudziądzu, Brodnicy, Tucholi i Unisławiu. Od 2007 roku jego imię nosi Szkoła Podstawowa w Wybczu.

Opr. (Szyw)

fot. domena publiczna

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Gabinet Weterynaryjny

Zwierzęta

Gabinet Weterynaryjny Centrum Zdrowia Zwierząt ul. Szkolna 29, 87-400 Golub-Dobrzyń Tel. 600-612-618 Znajdź Nas na Facebooku! *Interna, chirurgia, USG/RTG, profilaktyka, paszporty, diagnostyka laboratoryjna

Nieruchomości

Działki

KUPIĘ DZIAŁKĘ ROLNĄ 886 127 311

Pilnie sprzedam działkę budowlaną w Wąbrzeźnie przy ulicy 1 Maja. Tel. 506-141-913

Rolnictwo

Kukurydza

Kukurydza kolby Tel. 739-149-021

Owies

SPRZEDAM OWIES nr tel. 883-678-823

Kultura i rekreacja

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie ul. Matejki 11 B tel. 56 688 18 21

Wąbrzeski Dom Kultury ul. Wolności 47 tel. 56 688 17 27

Centrum Sportu i Rekreacji ul. Tysiąclecia 3 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 16 36

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II ul. Wolności 30 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 23

Przedszkole Miejskie. Bajka ul. Żeromskiego 11 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 92

Przedszkole Alpido ul. Marii Konopnickiej 13 87-200 Wąbrzeźno kom. 604 238 767

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Wroniu Wronie 28 tel. 56 461 06 11

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wąbrzeźnie ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 21 75

Zespół Szkół Zawodowych ul. Żeromskiego 6 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 13 52

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie ul. Wolności 44 tel. 56 688 24 52

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie ul. Wolności 32 tel. 56 689 04 00

Dom Pomocy Społecznej ul. Pod Młynik 4a 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 03 71

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych ul. 1 Maja 61 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie ul. Tysiąclecia 8 tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Apteka Majowa ul. Mickiewicza 11 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 620 04 49

Apteka Pod Arniką ul. Wolności 10 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 26 55

Apteka Stokrotka ul. Niezłaskowskiego 8 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 12 94

Apteka Dbam o Zdrowie ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno tel. 73 669 77 73

Apteka PULS VI ul. Niezłaskowskiego 5 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 477 01 25

NZOZ Przychodnia Specjalistyczna "REMEDIUM" ul. Matejki 2A, 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 29 89 lub tel. 56 687 17 87

Apteka Przyjazna ul. Wolności 46 87-200 Wąbrzeźno Tel. 56 651 06 50

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital w Wąbrzeźnie ul. Wolności 27 tel. 41 240 1701

Przychodnia Lekarska "Amicus" N.Z.O.Z. ul. Grudziądzka 58 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 16 46

NZOZ Zespół Lekarski „Medicus” Swarczewicz-Bejger Ewa, Swarczewicz Tomasz ul. Pruszyńskiego 10, 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 08 87 tel. 56 687 30 22 tel. 56 687 30 23

Przychodnia Lekarska Świat Zdrowia Neuca Med ul. Niezłaskowskiego 5 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 03 58

Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Endomed" ul. Plac Jana Pawła II lokal nr 9 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 696 91 36 tel. 668 577 066

Przychodnia Medycyny Rodzinnej w Sitnie Sitno 37 tel. 56 688 14 91

Przychodnia KEMED ul. Matejki 20c 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 00 20

Remedium SC Indywidualna Praktyka Lekarska Ewa i Cezary Zapałowicz ul. Matejki 2A 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 29 89 tel. 56 687 17 87

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej ul. Św. Floriana 6 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 689 09 00 numer alarmowy 998 lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji ul. Wolności 28 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 72 00 numer alarmowy 997 lub 112 z telefonów kom.

Pogotowie energetyczne 991 Pogotowie gazowe 992 Pogotowie ciepłownicze 993 Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie ul. Macieja Rataja 2 tel. 56 687 17 77

Urząd Gminy Wąbrzeźno ul. Mickiewicza 21 tel. 56 687 75 00

PKS Dworzec Autobusowy ul. 1 Maja 51 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 14 62

Urząd Gminy Dębowa Łąka Dębowa Łąka 38 tel. 56 688 49 10

Urząd Gminy Książki ul. Bankowa 4 tel. 56 688 81 67

Urząd Gminy Płużnica Płużnica 60 tel. 56 687 52 00

Urząd Gminy Ryńsk ul. Mickiewicza 21 87-213 Ryńsk tel. 56 687 75 00

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie ul. Wolności 18 tel. 56 688 45 00 Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie Wolności 44 tel. 56 688 24 51 do 57 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ul. Wolności 27 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 33 15

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Ślubowały, że będą dobrymi przedszkolakami

WĄBRZEŻNO ▶ W Przedszkolu Miejskim „Bajka” odbyło się uroczyste pasowanie na przedszkolaka. Taka uroczystość to wielkie przeżycie przede wszystkim dla samych dzieci, ale chyba jeszcze większe dla wzruszonych rodziców

Najmłodsze dzieci z grup „Kotki”, „Biedronki” i „Kaczuszki” zaprezentowały swoje talenty artystyczne przed dyrekcją, rodzicami i kolegami. Śpiewały, recytowały, tańczyły i bawiły się muzyką. Po występach złożyły ślubowanie, że będą dobrymi przedszkolakami. Dyrektor Bo-

żena Bereza dokonała pasowania dzieci za pomocą „magicznej” kredki i następnie wraz z wicedyrektorką Agnieszką Ramutkowską pogratulowała dzieciom i życzyła im powodzenia w przedszkolnej przygodzie.

Pamiątką tej magicznej chwili są medale i upominki, którymi

obdarowano nowych przedszkolaków. I my gratulujemy nowym przedszkolakom i życzymy im samych radosnych chwil w Przedszkolu Miejskim „Bajka”!

(red)

fot. Przedszkole Miejskie „Bajka”

**TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO**

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

**Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.**

Ile może dorobić emeryt/rencista?

REGION ▶ Emeryci i renciści mogą pracować i dorabiać, ale niektórych z nich obowiązują limity zarobkowe. Gdy je przekroczą, ZUS może zmniejszyć lub zawiesić wypłacane świadczenie. Od 1 grudnia limity będą wyższe

Osoby dorabiające do wcześniejszej emerytury, czy renty muszą pamiętać o tym, że dodatkowe zarobki mogą wpłynąć na wysokość pobieranego świadczenia. Jeśli przychód przekroczy określone progi – 70 proc. i 130 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, to ZUS może zmniejszyć lub zawiesić wypłacane świadczenie.

– Limity zarobkowe zmieniają się co 3 miesiące. Od grudnia 2023 r. do lutego 2024 r. granicą bezpiecznego dorabiania jest kwota 5036,50 zł brutto. To o ponad 132 zł miesięcznie więcej niż dotychczas. Zarobki do tej kwoty miesięcznie nie spowodują zmniejszenia wypłacanej przez ZUS emerytury lub renty. Natomiast, żeby Zakład nie wstrzymał wypłaty świadczenia, dodatkowy miesięczny przychód w grudniu, styczniu i lutym nie powinien być wyższy niż 9353,50 zł brutto – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Przychód wyższy niż 70 proc. (5036,50 zł brutto), ale niższy niż 130 proc. (9353,50 zł brutto) przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia spowoduje zmniejszenie świadczenia o kwotę przekroczenia, jednak nie więcej niż o kwotę maksymalnego zmniejszenia.

Kwota maksymalnego zmniejszenia wynosi 794,35 zł – dla emerytur i rent z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, 595,80 zł – dla rent z tytułu częściowej niezdolności do pracy, oraz 675,24 zł dla rent rodzinnych, do których uprawniona jest jedna

osoba.

Kto może dorabiać bez ograniczeń

Limity zarobkowe nie obowiązują emerytów, którzy ukończyli powszechny wiek emerytalny (60/65 lat). – Wyjątek od tej zasady stanowią jedynie se-

niorzy, którym ZUS podwyższył wyliczoną emeryturę do kwoty świadczenia minimalnego (od marca 1588,44 zł brutto). Wówczas, jeżeli przychód z tytułu pracy przekroczy wysokość kwoty podwyższenia do minimalnej emerytury, to świadczenie za dany okres będzie wypłacane w niższej kwocie, tj. bez dopłaty do minimum – dodaje rzeczniczka.

Zarobkować bez ograniczeń mogą również niektórzy renciści. Chodzi o osoby, które pobierają renty dla inwalidów wojennych, inwalidów wojсковych, których niezdolność do pracy związana jest ze służbą wojskową. Ten przywilej dotyczy również rent rodzinnych przysługujących po uprawnionych do tych świadczeń. Limitami przychodów nie muszą przejmować się także osoby pobierające rentę rodzinną, która jest kwotowo korzystniejsza od ustalonej emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego.

(red), fot. ZUS

Region

Zakładasz firmę? Pamiętaj o PUE ZUS

Osoby, które dopiero co zakładają swoją firmę, muszą pamiętać, aby samodzielnie zarejestrować swoje konto na Platformie Usług Elektronicznych ZUS, lub kogoś do niego upoważnić. Od 2023 roku wszyscy płatnicy składek mają obowiązek posiadać profil na PUE ZUS.

Od 1 stycznia 2023 roku każdy płatnik składek ma ustawowy obowiązek posiadać profil na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS. Osoby rozpoczynające prowadzenie własnej firmy na założenie konta na PUE ZUS mają 14 dni od daty powstania obowiązku opłacania składek. – Jeśli w tym terminie nie założą konta na PUE ZUS lub kogoś do niego nie upoważnią, to ZUS zrobi to za nich. Warto jednak pamiętać o tym, że profil utworzony przez ZUS nie jest aktywny do czasu dokończenia przez płatnika procesu rejestracji. W tym celu płatnik składek musi uzyskać dane do logowania – login PUE oraz jednorazowe hasło. Następnie powinien zalogować do PUE ZUS, uzupełnić brakujące dane i ustawić nowe hasło – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Jak samodzielnie założyć profil na PUE ZUS

Przedsiębiorca może szybko i sprawnie sam założyć konto na PUE ZUS. Po wejściu na stronę www.zus.pl wystarczy kliknąć

przycisk [Zarejestruj w PUE], który znajduje się na górze strony. Po wybraniu rejestracji [Dla przedsiębiorców], poza danymi osobowymi, trzeba wpisać NIP i wybrać sposób rejestracji, np. za pomocą portalu login.gov.pl (profil zaufany, e-dowód, bankowość elektroniczna), kwalifikowanego podpisu elektronicznego, czy bankowości elektronicznej banku, który świadczy taką usługę wspólnie z ZUS. Profil PUE można też założyć, korzystając z formularza rejestracji-dodaje rzeczniczka.

Przy rejestracji za pomocą login.gov.pl, kwalifikowanego podpisu elektronicznego i bankowości elektronicznej, część danych w formularzu rejestracji wypełnia się automatycznie. Metody te pozwalają również na potwierdzenie tożsamości, dlatego skorzystanie z nich nie wymaga wizyty w ZUS. Przy rejestracji za pomocą formularza rejestracji trzeba wypełnić wszystkie obowiązkowe pola. W ciągu 7 dni od rejestracji trzeba też potwierdzić swoją tożsamość w dowolnej placówce ZUS lub podczas e-wizyty.

Na wizycie trzeba mieć ze sobą dokument tożsamości – dowód osobisty lub paszport.

Dlaczego warto korzystać z PUE ZUS

Na PUE ZUS przedsiębiorcy mogą korzystać z wielu przydatnych funkcji w zakresie rozliczeń z ZUS, spraw pracowniczych czy niezbędnych zaświadczeń. Mają dostęp do zwolnień lekarskich swoich pracowników, mogą składać elektroniczne wnioski do ZUS np. o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu z opłacaniem składek, rozliczenie konta, kontrolę, czy zaświadczenie lekarskie dla pracownika zostało wystawione prawidłowo. Mogą też samodzielnie tworzyć elektroniczne dokumenty z danymi z ZUS i przekazywać je do innych instytucji (np. banku lub urzędu). Przedsiębiorcy mogą także korzystać z bezpłatnej aplikacji ePłatnik przeznaczonej do obsługi dokumentów ubezpieczeniowych. PUE ZUS to duże ułatwienie dla przedsiębiorców, dlatego warto mieć swój profil na PUE ZUS.

(red)

Region

Mniej czasu na korekty

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przypomina płatnikom składek, że mają krótszy czas na przekazywanie korekt dokumentów rozliczeniowych do ZUS-u. Pierwszy termin mija już 1 stycznia 2024 r.

Tylko do 1 stycznia 2024 r. płatnik składek może skorygować dokumenty rozliczeniowe (ZUS DRA, ZUS RCA, ZUS RSA) za lata 1999-2021, natomiast za okresy od stycznia 2022 r. w ciągu 5 lat od terminu płatności składek za dany miesiąc kalendarzowy.

– Po upływie tych terminów korekty mogą być sporządzane tylko z urzędu przez ZUS i tylko na koncie ubezpieczonego. Będą one wprowadzane wyłącznie na podstawie prawomocnego wyroku sądu lub prawomocnej decyzji. Natomiast w ich wyniku nie nastąpią już żadne zmiany w rozliczeniach z płatnikiem składek – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

– Nie należy zwlekać z analizą złożonych dokumentów rozliczeniowych za lata 1999-2021, ponieważ na skorygowanie ich zostało coraz mniej czasu. 1 stycznia 2024 r. mija termin na

złożenie korekt dokumentów rozliczeniowych za te lata – dodaje rzeczniczka.

ZUS przypomina o krótszym czasie na przekazywanie korekt dokumentów rozliczeniowych za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych (PUE) ZUS. W grudniu komunikat będzie wyświetlany także w programie Płatnik.

Przedsiębiorcy mogą skorzystać z pomocy pracowników ZUS-u przy weryfikacji dokumentów. Takie wsparcie dostępne jest w Centrum Obsługi Telefonicznej (COT) – tel. 22 560 16 00, podczas e-wizyty w ZUS, a także w dowolnej placówce Zakładu. Płatnicy, którzy składają dokumenty przez program Płatnik lub e-Płatnik mogą także zwrócić się z wnioskiem o udostępnienie plików KEDU z danymi za okresy wcześniejsze niż te, które mają w swojej bazie danych.

(red)

Futgol działa coraz prężniej

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ➤ Kolejny turniej w hali sportowej w Dębowej Łące pod auspicjami Klubu Sportowego Futgol spowodował, że przyjezdni piłkarze musieli wstać bardzo wcześnie i to w wolny od szkoły dzień

W turniejowe szranki w dniu 17 listopada br. stanęli zawodnicy z wielu klubów piłkarskich w kategorii wiekowej 2010 i młodszy. Sportowcy zapytani o konieczność skrócenia nocnego wypoczynku wypowiadali się, że: „miłość do piłki nożnej jest tak duża, iż wstawanie przed świtem jest ceną, którą warto zapłacić, żeby wziąć udział w piłkarskich rozgrywkach.”

Kilka sobotnich godzin w hali sportowej w Dębowej Łące to kolejne mecze odbywające się jeden po drugim, a czas na rozgrzewkę ograniczony. Sprawna organizacja sobotnich turniejów nie pozostawia miejsca na zbędne przestoje. Drużyny pauzujące korzystały z regeneracyjnych posiłków i obserwowały zmagania innych zespołów. Sędzia Rafał Dworec-

ki (trener KS Futgol) interweniował rzadko, bo zawodnicy przestrzegają zasady gry i fair play. Bez względu na wynik wyświetlany na tablicy panowała atmosfera zrozumienia i współpracy. Nie było żadnych incydentów, które mogłyby być odnotowane. Nawet wysłanie piłki przez bramkarza w trybunę było kwitowane przeprosinami. Nic dodać, nic ująć.

Oby takie sportowe zachowania miały miejsce we wszystkich aspektach życia, bez względu na wiek. A odnosząc się do tego ostatniego wariantu, trzeba wspomnieć, że tydzień temu rywalizowali ze sobą piłkarze rocznika 2013 i młodszy. Wyjątkowo odbył się ten turniej w niedzielę 12 listopada, bo sobota miała wymiar święta narodowego. Z reguły w rotacyjnym systemie grup wiekowych, roz-

grywki turniejowe odbywają się w soboty.

Trener KS Futgol w Dębowej Łące podkreśla rolę Fundacji Orły Sportu oraz Ministerstwa Sportu w zakresie dofinansowania całego przedsięwzięcia. Program Mikro granty realizowany przez Fundację Orły Sportu umożliwił uhonorowanie młodych piłkarzy za ich wysiłek i zaangażowanie. Futgol Cup to realizacja projektu umożliwiającego wszechstronne kształcenie dzieci i młodzieży z różnych roczników.

– W tej chwili mamy 3 grupy ćwiczebne i około 50 piłkarzy, z udziałem dziewcząt w około 10%. Ostatnio priorytetem jest dla mnie jako szkoleniowca praca nad psychiką zawodników. Była niedawno sytuacja, że przegrywaliśmy 0:2, a ostatecznie wygraliśmy 3:2. Wynik usta-

lony został w ostatnich sekundach meczu, prawie w wersji koszykarskiej. Każda wygrana i porażka to ogromne emocje dla młodych piłkarzy. Mogą być motywujące, albo wręcz przeciwnie i to w obu przypadkach. Wszystko dzieje się w głowie, więc trzeba o to zadbać – mówi trener Rafał Dworecki i podkreśla ogromną rolę współzałożyciela klubu, którą odgrywa we wszystkich działaniach klubu sekretarz Marcin Sitkowski.

– Zajmuję się obsługą i organizacją działań klubowych w szerokim tego słowa pojęciu. Od pisania wniosków projektowych, po pozyskiwanie sponsorów i realizację zaplanowanych wydarzeń. Wszelkie rozliczenia finansowe też są moim obowiązkiem, ale tak chyba powinno być – wypowiada się Marcin Sitkowski i dodaje, że wiele do-

brego robią pozostali funkcyjni KS Futgol.

Przy okazji udziału w sobotnim turnieju dowiedzieliśmy się, że równolegle jest realizowany projekt KLUB, z którego pozyskano środki na sprzęt sportowy i zatrudnienie nowych trenerów, którzy przy wzrastającej popularności piłkarskiej działalności Futgolu w Dębowej Łące są niezbędni.

Młody klub piłkarski rozwija skrzydła. Na przestrzeni kilku lat liczba zrzeszonych zawodników wzrosła dziesięciokrotnie, a to nie jest wcale koniec ambicji działaczy Futgolu. Popularyzują dyscyplinę piłki nożnej we wszystkich okolicznych miejscowościach i wygląda na to, że założenia przyjętego planu są w zasięgu ręki i to w najbliższym czasie.

Tekst i fot. B. Walas

Wąbrzeźno

Są już na półmetku

W piątkowy wieczór 3 listopada uczniowie klas trzecich Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie bawili się na swoich połowinkach.

Impreza rozpoczęła się o godzinie 17.00 w bajecznej i klimatycznej scenerii restauracji Stary Młyn. Na uczniów czekało wiele niezapomnianych atrakcji. Na wstępie powitał ich dyrektor Aleksander Czarnecki. Wspominał, jak niedawno przyszli do

szkoły i już są na półmetku.

– Tak szybko mija czas i już w przyszłym roku staniemy przed egzaminem dojrzałości. Po oficjalnej części przyszedł czas na zabawę. DJ PROMO doskonale rozbawił wszystkich gości. W trakcie imprezy wyłoniono

królową i króla parkietu, którymi zostali Vanessa Dąbrowska i Wojciech Sumiński. Bal trwał do północy, ale wspomnienia o nim pozostaną na zawsze. Za ten wspniany czas i za przygotowanie całej imprezy chcielibyśmy bardzo podziękować pani

Agnieszce Olszewskiej, pani Alinie Wawrzyniak i Kindze Rolirad – relacjonują uczniowie ZSO w Wąbrzeźnie.

To dzięki nim wszystko było dopięte na ostatni guzik i dopracowane do perfekcji. – Serdecznie dziękujemy również państwu

Zduniak (Zduniak Studio), którzy uwieczniali nasze wspomnienia, realizując sesję fotograficzną i filmową oraz DJ-owi Promo, który dbał o dobrą zabawę i oprawę muzyczną – dodają.

(red)

fot. ZSO/Powiat Wąbrzeski

Start Team Wąbrzeźno podsumowuje mijający rok

REKREACJA ▶ Chociaż zawodnicy Start Team Wąbrzeźno tworzą amatorską drużynę sportową, to osiągnięte przez nich wyniki z pewnością sytuują ich na szczycie biegowej piramidy. Liczba i ranga imprez, w których startowali – zespołowo oraz indywidualnie – również potwierdza, że drużynę tworzą ludzie z wielkim sercem do sportowej rywalizacji. Charakterystyczne koszulki w barwach biało-czarnej szachownicy są dobrze znane w środowisku biegaczy w całej Polsce

Drużyna powstała w Wąbrzeźnie w 2019 roku, jednak w jej składzie oprócz mieszkańców Wąbrzeźna i okolic startują również zawodnicy z Grudziądza czy Inowrocławia. W bieżącym roku w różnorodnych zawodach regularnie bierze udział blisko dwadzieścioro biegaczy i biegaczek, zaś połowa z nich osiągnęła ponad pięćdziesiąt startów w koszulce z szachownicą, zaś dwójka rekordzistów może pochwalić się ponad setką startów.

W ciągu 2023 roku zawodnicy Start Team wzięli udział w ponad 120 imprezach biegowych na terenie całego kraju.

Rozwój drużyny i sukcesy na mecie

– Cieszy fakt, że z roku na rok przybywa nam aktywnych zawodników. Nie takich, którzy wystartują jedynie kilka razy w ciągu roku, ale regularnie jeżdżą z nami na zawody – mówi Łukasz Gapiński. – Uzbierała się z tego całkiem fajna grupa osób, których połączyła wspólna pasja. Natomiast większa liczebność zespołu to przede wszystkim możliwość brania udziału w większej liczbie zawodów i tym samym promocja drużyny – dodaje.

Jak wskazuje Łukasz Ga-

42. Biegi im. Bronisława Malinowskiego

piński, głównym celem ST Wąbrzeźno od samego początku jest Grand Prix Województwa Kujawsko-Pomorskiego. – To cykl biegów w obrębie naszego województwa, który skupia najmocniejszych biegaczy i rywalizacja tutaj odbywa się na najwyższym poziomie. Jako że

zawody odbywają się od wiosny do jesieni, ważne jest, aby utrzymać formę przez większą część roku. Liczy się zatem w miarę stabilne bieganie, a nie jedno- czy dwurazowy skok formy. Na ten cykl staramy się wystawić zawsze najmocniejszy skład – wyjaśnia Gapiński.

Udany sezon 2023

– Mijający rok dał nam przede wszystkim rozwój w postaci nowych, solidnych zawodników, ale też wielu „życiówek” osób trenujących już od jakiegoś czasu – mówi Łukasz Gapiński. – To pokazuje, że działanie w grupie motywuje. Na

tym przede wszystkim staramy się opierać swoje relacje. Silna drużyna to nie tylko trzech czy czterech mocnych zawodników. Ważni są też zmiennicy, którzy w każdej chwili są w stanie dołożyć się do wyników zespołu i dać z siebie wszystko – podkreśla Łukasz Gapiński.

Łukasz Gapiński wskazuje, że podziękowania należą się wszystkim zawodnikom ST Wąbrzeźno, którzy sumiennie oddają się temu, co połączyło grupę. – Bardzo często jest tak, że wyjazdy na zawody zajmują nam zdecydowanie większą część wolnego dnia. Czasem także trzeba dogadać się w pracy, aby móc zdobyć wolne na ten dzień. Niekiedy również trzeba dogadać się w domu, bo przecież obowiązki rodzinne ma każdy z nas – opisuje Łukasz Gapiński. – Dziękujemy naszym rodzinom za ten czas, który oddają nam, abyśmy mogli realizować naszą pasję. Wielkie podziękowania składamy ponadto kibicom, których wsparcie zawsze czujemy – podsumowuje.

Redakcja CWA gratuluje całej drużynie pięknych wyników oraz życzy kolejnych sukcesów nadchodzących sezonach.

(krzan), fot. nadesłane

Na podium VI Wąbrzeskiej Dziesiątki

Podsumowanie mijającego sezonu

- 12 razy podium drużynowe w biegach na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego,
- kilkukrotne zwycięstwa drużynowe, m.in. w biegach Płużnicka Piątka, XXIV Bieg Samorządowy w Łubiance, 42. Międzynarodowe Biegi im. Bronisława Malinowskiego w Grudziądzu,
- zajęte 4. miejsce drużynowe w XII Grand Prix Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2023 na 10 sklasyfikowanych drużyn z całego województwa kujawsko-pomorskiego. W cyklu punktowali: Aneta Wojas, Marcin Janiak, Łukasz Gapiński, Mateusz Szczepański,
- indywidualne sukcesy w Grand Prix: Marcin Janiak – 8. miejsce open mężczyzn, Łukasz Gapiński – 10. miejsce open mężczyzn, Aneta Wojas – 8. miejsce open kobiet, Mateusz Szczepański – 1. miejsce w kategorii wiekowej mężczyzn M20, Marta Miraszewska – 2. miejsce w kategorii wiekowej kobiet K30,
- do końca roku potrwa jeszcze cykl Łubianka Grand Prix Cross 2023, jednak już w październiku Start Team Wąbrzeźno zapewnił sobie przewagę punktową, która pozwoli na obronę 1. miejsca z roku 2022.
- liczne nagrody i wyróżnienia indywidualne dla zawodników w trakcie całego sezonu biegowego.